https://doi.org/10.52326/ismv2024.40
CZU: 378.096(478)

PERSPECTIVA ACADEMICĂ A ABITURIENȚILOR ÎNMATRICULAȚI ÎN FUNCȚIE DE PERFORMANȚA LICEALĂ ȘI GEN

Sergiu BALACCI, Ion BALAN.
Institutul de Fiziologie și Sanocreatologie, Universitatea de Stat din Moldova, Universitatea Tehnică a Moldovei,

Abstract. The comparison of the academic performance of students enrolled with state-funded scholarships in Veterinary Medicine, Agronomy, Animal Science, Plant Protection, Forestry and Public Gardens, Agricultural Biotechnologies, Agribusiness and Rural Development, Ecology and Environmental Protection, Horticulture and Viticulture specializations reveals notable differences based on high school graduation grades and gender distribution. Data analysis demonstrates that students enrolled in the Faculty of Veterinary Medicine have higher high school graduation averages compared to those in the other mentioned specializations, indicating superior academic preparation. Additionally, there is a noticeable female predominance in the Veterinary Medicine program, in contrast to the majority of programs within the Faculty of Agricultural, Forestry, and Environmental Sciences. Gender performance studies show that, in general, women achieve higher grades than men in most study programs. Thus, data analysis suggests that initial academic performance and gender differences recorded among first-year students in the Faculty of Veterinary Medicine are relevant factors for academic success, which is expected to be higher among students in all mentioned specializations.

Keywords: high school graduate, high school graduation average, gender, college performance.

INTRODUCERE

Studii comparative între diverse sisteme educaționale au arătat, că succesul universitar este influențat atât de suportul academic oferit de universități, cât și de structura sistemului educațional preuniversitar. Printre cei mai importanți predictori ai succesului universitar se numără, abilitățile cognitive, motivația intrinsecă, sprijinul social și pregătirea academică inițială [1, 2, 4].

În general, abiturienții cu o bază solidă de cunoștințe și abilități în momentul admiterii la facultate tind să înregistreze rezultate mai bune în studiile universitare. Acești studenți sunt, de obicei, mai bine echipați pentru a face față rigorilor academice superioare, dispunând de o fundație solidă, care le facilitează aprofundarea și înțelegerea materialelor complexe [3, 6, 8, 11, 12].

Geiser & Santelices (2007), în studiile sale au comparat relevanța notelor din liceu față de scorurile la teste standardizate în predicția succesului universitar și au concluzionat, că studenții cu note bune în liceu au o probabilitate de 20-30% mai mare de a absolvi universitatea, decât cei cu note mai scăzute în liceu [5].

În acest context de idei numeroase studii științifice au demonstrat, că performanța rezultatelor academice universitare depinde și de diferențele de gen. De exemplu, studiind performanța academică între bărbați și femei la nivel universitar s-a arătat, că femeile tind să aibă performanțe academice superioare comparativ cu bărbații în multe sisteme educaționale. Un raport al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD) din 2015 arată, că la nivel global femeile obțin diplome de licență într-o proporție mai mare decât bărbații. În țările membre ale OECD, aproximativ 58% dintre absolvenții de licență sunt femei [9].

Un alt studiu publicat în „Journal of Higher Education" [7] a analizat date din mai multe universități din Statele Unite ale Americii și a concluzionat, că femeile obțin, în medie, note mai mari decât bărbații. De exemplu, femeile au avut o medie a punctajului de 3,15 (din 4,0), în timp ce bărbații au avut o medie de 2,94.

Luând în considerare, că succesul academic și profesional depinde de un set larg de variabile, inclusiv de contextul socio-cultural, de susținerea educațională și socială oferită studenților, totuși, performanța din liceu și diferențele de gen reprezintă cele mai relevante predictoare al succesului academic.

Reieșind din acest concept ne-am propus să estimăm specificul studenților înmatriculați la anul I de studii 2024-2025 la Facultatea de Medicină Veterinară și Facultatea Științe Agricole, Silvice și ale Mediului - facultăți care anterior făceau parte din Universitatea Agrară de Stat din Moldova, din punct de vedere al performanțelor academice din liceu, componența demografică și perspectivele educaționale.

MATERIAL ȘI METODE

Pentru realizarea scopului propus s-a utilizat metoda longitudinală de colectare a datelor, concentrându-se pe performanțele academice liceale și componența demografică a studenților înmatriculați în anul I pentru anul de învățământ 2024-2025, conform ordinelor Rectorului Universității Tehnice a Moldovei nr. 526-r, nr. 528-r din 11.08.2024 și ordinului nr. 577-r din 20.08.2024, cu finanțare de la bugetul de stat pentru facultățile din cadrul Universității Tehnice a Moldovei. S-a realizat o analiză detaliată a datelor oficiale disponibile pe pagina web a Universității Tehnice din Moldova, de la Facultatea de Medicină Veterinară și Facultatea de Științe Agricole, Silvice și ale Mediului. În total, au fost studiați 129 de studenți cu finanțare de la bugetul de stat, înmatriculați la 9 specialități: Medicină Veterinară, Agronomie, Horticultură și Viticultură, Protecția Plantelor, Silvicultură și Grădini Publice, Zootehnie, Biotehnologii Agricole, Agrobusines și Dezvoltarea Rurală, Ecologie și Protecția Mediului.

Analiza a inclus următorii indici: numărul de studenți înmatriculați la fiecare specialitate, distribuția pe gen a studenților, media de bacalaureat a studenților pe gen și media de bacalaureat a studenților înmatriculați la fiecare specialitate [10].

REZULTATE ȘI DISCUȚII

Analiza academică a studenților înmatriculați la anul I, la Facultatea de Medicină Veterinară și Facultatea de Științe Agricole, Silvice și ale Mediului oferă o imagine clară asupra performanțelor acestora la admitere și a distribuției demografice, aspecte care pot influența parcursul lor universitar. Rezultatele colectate din datele oficiale au fost segmentate pe gen și programe de studiu, pentru a evidenția posibilele discrepanțe și tendințe în ceea ce privește performanța academică inițială și distribuția de gen.

În continuare sunt prezentate și discutate rezultatele analizei, evidențiind punctele forte și provocările asociate fiecărei specializări, precum și potențialul impact al acestor factori asupra performanței academice ulterioare a studenților (tabelul 1, 2).

Tabelul 1. Numărul și genul studenților înmatriculați la anul I cu finanțare de la bugetul de stat

Denumirea facultății	Programul de studiu	Numărul de studenți înmatriculați	Genul studenților înmatriculați	
			F	M
Facultatea de Medicină Veterinară	Medicină veterinară	45	28	17
Facultatea Științe Agricole, Silvice și ale Mediului	Agrobusines și dezvoltarea rurală	23	2	21
	Agronomie	17	2	15
	Protecția plantelor	10	3	7
	Ecologie și protecția mediului	10	2	8
	Horticultură și viticultură	9	4	5
	Zootehnie	8	4	4
	Silvicultură și grădini publice	4	-	4
	Biotehnologii agricole	3	2	1
Total la Facultatea Științe Agricole, Silvice și ale Mediului	-	84	19	65

Notă: F – genul feminin, M – genul masculin

Datele tabelul 1 reprezintă o analiză detaliată a numărului și distribuției de gen a studenților înmatriculați în anul I la diverse programe de studiu din cadrul Facultății de Medicină Veterinară și Facultății de Științe Agricole, Silvice și ale Mediului.

Facultatea de Științe Agricole, Silvice și ale Mediului cuprinde o varietate de programe, fiecare având un număr specific de studenți înmatriculați, cu diferențe notabile în distribuția pe gen. De exemplu, la programul de studiu Agrobusines și Dezvoltarea Rurală s-au înmatriculat 23 studenți, dintre care doar 2 (8,7%) sunt de gen feminin și 21 (91,3%) de gen masculin, evidențiind o predominanță masculină semnificativă în acest domeniu (1:10,5).

Similar, programul Agronomie a înmatriculat 17 studenți, dintre care doar 2 (11,76%) sunt femei, iar 15 (88,24%) sunt bărbați, ceea ce reflectă o situație comparabilă cu cea din cadrul programului de Agrobusines și Dezvoltarea Rurală.

În contrast, alte programe precum Zootehnie și Horticultură și Viticultură prezintă o distribuție mai echilibrată între genuri. În cadrul programului de Zootehnie au fost înmatriculați 8 studenți, cu o distribuție egală între genuri (4 femei și 4 bărbați). Programul de Horticultură și Viticultură a înmatriculat 9 studenți, dintre care 4 (44,44%) sunt femei și 5 (55,56%) bărbați, indicând o ușoară predominanță masculină.

Programele Protecția Plantelor și Ecologie și Protecția Mediului prezintă, de asemenea, o preponderență a studenților de gen masculin, cu un raport de 3 (30%) femei la 7 bărbați (70%) în cadrul programului de Protecția Plantelor și de 2 femei la 8 bărbați în cadrul programului de

Ecologie și Protecția Mediului, cu un raport de 1:4 în favoarea bărbaților. Programul de Silvicultură și Grădini Publice a înmatriculat 4 studenți, toți de gen masculin, sugerând o absență completă a studenților de gen feminin în acest domeniu.

În ceea ce privește numărul de studenți la programul de Medicină Veterinară, s-au înmatriculat 45 de studenți cu finanțare de la bugetul de stat, dintre care 28 sunt femei (62,22%) și 17 (37,78%) sunt bărbați, cu un raport de 1,65:1, evidențiind o predominanță feminină semnificativă în acest program de studiu.

În concluzie, analiza datelor tabelului 1 evidențiază variații semnificative în distribuția de gen în cadrul diferitelor programe de studiu, cu o predominanță masculină în majoritatea programelor din cadrul Facultății de Științe Agricole, Silvice și ale Mediului, în contrast cu programul de Medicină Veterinară, unde predomină studenții de gen feminin. Aceste date oferă o perspectivă valoroasă asupra distribuției de gen în diferitele specializări academice, subliniind domeniile în care există dezechilibre între genuri și arătând tendințele actuale în recrutarea studenților.

În continuare s-a studiat balul mediu la bacalaureat și balul pe gen la bacalaureat a studenților înmatriculați la anul I (tabelul 2).

Datele tabelului 2 oferă o analiză detaliată a mediilor balului de bacalaureat al studenților înmatriculați în anul I, segmentată pe gen și program de studiu. Prin compararea acestor programe, se evidențiază diferențele de performanță academică între studente (F) și studenți (M), precum și între diverse domenii de studiu din cadrul facultăților.

La specialitatea Protecția Plantelor, media generală este de 7,77. Studentele au obținut o medie de 8,29, cu 14,34% mai mare decât cea a studenților (7,25), ceea ce indică o superioritate academică a acestora.

La Agronomie, media generală este de 7,71. Media studentelor (8,43) este cu 20,43% mai mare decât cea a studenților (7,00), reflectând un avantaj notabil al studentelor în acest domeniu.

La Horticultură și Viticultură, media generală de 7,70 este comparabilă cu Protecția Plantelor. Media studentelor (8,05) este cu 8,83% mai mare decât cea a studenților (7,34).

În cadrul Biotehnologiilor Agricole, media generală este de 7,29, iar media studenților (7,70) este cu 10,78% mai mare decât cea a studentelor (6,87), făcând din acest program unul dintre puținele în care studenții de gen masculin au avut rezultate superioare.

La Zootehnie, media generală este de 7,26. Există o diferență de 13,04% între balul mediu al studentelor (7,76) și cel al studenților (6,75), media generală fiind sub cea de la Protecția Plantelor.

Tabelul 2. Balul mediu de bacalaureat al studenților înmatriculați la anul I cu finanțare de la bugetul de stat

Denumirea facultății	Program de studiu	Balul de bacalaureat		
		F	M	Mediu
Facultatea de Medicină Veterinară	Medicină veterinară	8,56	8,15	8,35
Facultatea Științe Agricole, Silvice și ale Mediului	Protecția plantelor	8,29	7,25	7,77
	Agronomie	8,43	7,0	7,71
	Horticultură și viticultură	8,05	7,34	7,7
	Biotehnologii agricole	6,87	7,7	7,29
	Zootehnie	7,76	6,75	7,26
	Ecologie și protecția mediului	7,51	6,78	7,14
	Agrobusines și dezvoltarea rurală	6,89	6,26	6,57
	Silvicultură și grădini publice	-	6,51	6,51
Total media balului la Facultatea Științe Agricole, Silvice și ale Mediului	-	7,69	6,95	7,24

Notă: F – genul feminin, M – genul masculin

Programul de Silvicultură și Grădini Publice a avut doar studenți de gen masculin, înmatriculați cu o medie de 6,51, cea mai scăzută dintre toate programele analizate.

La Agrobusines și Dezvoltarea Rurală, media generală de 6,57 este una dintre cele mai scăzute. Studentele au obținut o medie de 6,89, cu 9,14% mai mare decât cea a studenților (6,26), dar ambele medii sunt sub media generală a facultății.

În cadrul programului de Ecologie și Protecția Mediului, media generală este de 7,14, iar diferența între mediile studentelor (7,51) și ale studenților (6,78) este de 10,76%.

Programul de Medicină Veterinară are o medie generală de 8,35. Studentele au obținut o medie de 8,56, cu 5,03% mai mare decât cea a studenților (8,15), ceea ce sugerează o pregătire academică solidă în acest domeniu.

Astfel, Medicina Veterinară și Protecția Plantelor au cele mai mari medii generale, sugerând un interes și o pregătire academică mai ridicată în aceste domenii. La polul opus, programele Agrobusines și Dezvoltarea Rurală și Silvicultură și Grădini Publice au cele mai scăzute medii generale, ceea ce poate condiționa parcursul academic universitar.

În concluzie, la majoritatea programelor de studiu, studentele au obținut medii mai mari la bacalaureat decât studenții, excepție fiind Biotehnologiile Agricole. Aceasta sugerează un trend general de performanță academică mai ridicată în rândul femeilor, cu diferențe notabile între 4,31% și 20,43%, în funcție de programul de studiu.

CONCLUZII

Facultatea de Medicină Veterinară se remarcă printr-o performanță academică superioară, având o medie a notelor de bacalaureat semnificativ mai ridicată. Performanța academică superioară la bacalaureat indică un nivel mai ridicat de pregătire și cunoștințe fundamentale ale studenților inmatriculați la Medicina Veterinară, ceea ce este de așteptat să se reflecte pozitiv asupra calității educației oferite pe parcursul studiilor universitare. Această calitate academică licială poate contribui la formarea profesioniștilor bine pregătiți în domeniul medicinii veterinare, ceea ce va influența favorabil atât succesul lor profesional viitor, cât și reputația instituției.

Facultatea de Agronomie, cu o ofertă variată de specialități precum Agronomie, Zootehnie, Protecția Plantelor, Silvicultură și Grădini Publice, Biotehnologii Agricole, Agrobusines și Dezvoltarea Rurală, Ecologie și Protecția Mediului și Horticultură și Viticultură, atrage un număr mai mare de studenți cu finanțare de la bugetul de stat (84). Pe de altă parte, Facultatea de Medicină Veterinară, care oferă o singură specialitate – Medicina Veterinară – are 45 de studenți cu finanțare de la bugetul de stat. Deși numărul este mai mic, comparativ cu Facultatea de Științe Agricole, Silvice și ale Mediului, Facultatea de Medicină Veterinară cu 45 studenți la o singură specialitate, se remarcă prin specializarea sa, oferind oportunități valoroase într-un domeniu esențial pentru sănătatea publică și bunăstarea animalelor. Cererea pentru specialiști în sănătatea publică, sănătatea și bunăstarea animalelor, siguranței alimentelor și protecția mediului rămâne constantă, iar pregătirea aprofundată oferită de acest program le asigură oportunități excelente pe piața muncii.

Rezultatele acestor studii indică o corelație pozitivă între performanțele academice din liceu și între genuri, care poate condiționa calitatea învățământului și succesul universitar al studenților.

BIBLIOGRAFIE

1. BANDURA, A. Perceived self-efficacy in cognitive development and functioning. In: *Educational Psychologist.* 1993, 28(2), pp. 117-148. Disponibil: https://doi.org/10.1207/s15326985ep2802_3.

2. BETTINGER, E., & BAKER, R. The effects of student coaching: An evaluation of a randomized experiment in student advising. In: *Educational Evaluation and Policy Analysis.* 2014, 36(1), pp. 3-19. Disponibil: https://doi.org/10.3102/0162373713508650.

3. BETTS, J.R., & MORELL, D. The Determinants of Undergraduate Grade Point Average: The Relative Importance of Family Background, High School Resources, and Peer Group Effects. In:*Journal of Human Resources.* 1999, 34(2), pp. 268-293. Disponibil: https://www.jstor.org/stable/146346.

4. CONLEY, D. T. Toward a more comprehensive conception of college readiness. In: *Educational Policy Improvement Center*. 2007. Disponibil: https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED500639.pdf.

5. GEISER, S. & SANTELICES, M.V. Validity of High-School Grades in Predicting Student Success Beyond the Freshman Year: High-School Record vs. Standardized Tests as Indicators of Four-Year College Outcomes. *În:Center for Studies in Higher Education.* University of California, Berkeley. 2007, 36 p.

6. GOLDIN, C., KATZ, L.F., KUZIEMKO, I. The homecoming of American college women: The reversal of the college gender gap. *In:Journal of Economic Perspectives.* 2006, 20 (4), pp. 133-156.

7. Journal of Higher Education. Gender and academic performance in university: Trends and implications. In: *Journal of Higher Education.* 2019, 90(5), pp. 712-740. Disponibil: https://doi.org/10.1080/00221546.2018.1552368.

8. KUNCEL, N.R., & HEZLETT, S.A. Standardized Tests Predict Graduate Students' Success. In: *Science.* 2007, 315(5815), pp. 1080-1081. Disponibil: https://doi.org/10.1126/science.1136618.

9. OECD Education at a Glance 2015: OECD Indicators. Paris: OECD Publishing. 2015. Disponibil: https://www.oecd.org/education/education-at-a-glance-19991487.htm.

10. Ordine referitor la înmatricularea candidaților în studenți, ciclul i, studii superioare de licență, pentru anul universitar 2024/2025, Universitatea Tehnică a Moldovei. Disponibil: https://admitere.utm.md/licenta/rezultate-admitere/.

11. RICHARDSON, M., ABRAHAM, C., BOND, R. Psychological correlates of university students' academic performance: A systematic review and meta-analysis. In: *Psychological Bulletin.* 2012, 138(2), pp. 353-387. Disponibil: https://doi.org/10.1037/a0026838.

12. ROBBINS, S.B., LAUVER, K., LE, H., DAVIS, D., LANGLEY, R., CARLSTROM, A. Do Psychosocial and Study Skill Factors Predict College Outcomes? A Meta-Analysis. *In: Psychological Bulletin.* 2004, 130(2), pp. 261-288. Disponibil: https://doi.org/10.1037/0033-2909.130.2.261.